STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas (lietuvių ir anglų kalbomis)	Kodas
LIETUVIŲ KALBOTYROS ĮVADAS / INTRODUCTION TO LITHUANIAN LINGUISTICS	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: asist. dr. Agnė Navickaitė-Klišauskienė **Kitas (-i):** asist. dr. Eglė Gudavičienė	Filologijos fakultetas, Baltistikos ir Lituanistinių studijų katedros

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
BA	Pasirenkamasis

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: --	**Gretutiniai reikalavimai (jei yra): –**

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	150	32+2 egz.	116

Dalyko (modulio) tikslas
Šiuo dalyku siekiama formuoti studento kaip kalbos tyrėjo kompetenciją: supažindinti studentus su esminiais lietuvių kalbotyros šakų pasiekimais, aptarti lietuvių kalbos garsinės, gramatinės ir žodyninės sistemos bruožus, įvairių lygmenų tipologinį savitumą, lietuvių kalbos genezę, vietą tarp kitų ide. ir kaimynų kalbų, ugdyti kalbų vertės supratimą, gebėjimą lietuvių kalbos (daugeliui – gimtosios) reiškinius analizuoti, vertinti, lyginti su kitų išmoktų kalbų reiškiniais.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Baigęs kursą studentas turės žinių apie esminius lietuvių kalbotyros tyrimus ir lietuvių kalbą: gebės paaiškinti įvairių lietuvių kalbos lygmenų esminius bruožus, lietuvių kalbos kilmę, tarmių padėtį, kontaktų su kitomis kalbomis padarinius; supras lietuvių kalbos tipologinį savitumą.	Įtraukiamoji paskaita, diskusijos, tiriamojo pobūdžio užduotys (atliekama grupėmis), teorinis pranešimas.	Kaupiamasis vertinimas: 1. Testas: - uždarojo tipo klausimai, užduotys - atvirasis teorinis klausimas 2. Teorinis pranešimas 3. Darbas seminaruose: dalyvavimas diskusijose, užduočių atlikimas.
Studentas gebės taikyti žinias apie lietuvių kalbą atlikdamas savo studijuojamos kalbos tyrimus, gretindamas lietuvių ir studijuojamą kalbą.		
Studentas gebės analizuoti įvairius lietuvių kalbos reiškinius, lyginti juos su studijuojamos kalbos (ar kitų kalbų) reiškiniais, nurodydamas kalbų panašumus bei skirtumus ir pagrįsdamas savo nuomonę.		
Studentas gebės kritiškai vertinti teiginius apie lietuvių kalbos savitumą, konservatyvumą, kilmę, kontaktų su kitomis kalbomis padarinius, tarmių padėtį ir šiuolaikinius lietuvių kalbos tyrimus.		
Studentas bus pasirengę savarankiškai semtis žinių apie įvairių lietuvių kalbos lygmenų bruožus bei jų tipologinį savitumą, apie lietuvių kalbos kilmę, tarmes ir perskaityti pranešimą šiomis temomis.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	**Visas kontaktinis darbas**	**Savarankiškas darbas**	**Užduotys**
1. Šiuolaikiniai lietuvių kalbos tyrimai ir kalbos ištekliai	2		2					2	
2. Garsai ir jų sistema: fonetika, fonologija	2		4					22	
3. Žodžių sandara: morfologija, žodžių daryba, akcentologija	2		2					22	
4. Kalbos kilmė, raida, kontaktai su kitomis kalbomis, tarmės ir kitos kalbos atmainos	2							8	
5. Sakinių sandara: sintaksė	2		2					22	
6. Žodžių ir sakinių reikšmė: semantika	4		4					22	
7. Diskursas ir lingvistinė pragmatika	2		2					10	
8. Pranešimų prezentacijos			4						
Egzaminas								**8**	
Iš viso:	**16**		**16**					**116**	

Vertinimo strategija	**Svoris proc.**	**Atsiskaitymo laikas**	**Vertinimo kriterijai**
		Kaupiamasis vertinimas	
Egzaminas: 1. Uždarojo tipo klausimai: pasirenkamųjų atsakymų užduotys	25	Per sesiją	Gebėjimas atskleisti žinias – pasirinkti visiškai teisingus teiginius (30 blokų klausimų)
Egzaminas: 2. Atviroji užduotis: atsakymas į teorinį klausimą.	25	Per sesiją	Gebėjimas aptarti kalbos reiškinį, teiginius iliustruoti pavyzdžiais, juos analizuoti, vertinti. 2,5 – išsamus atsakymas, 2 – atsakyta su nedideliais trūkumais, 1,5 – vidutiniškai atsakyta, 1 – silpnas atsakymas
Teorinis pranešimas (15 min. su skaidrėmis + 5 min. klausimams ir diskusijai)	30	Seminaras, skirtas studentų gvildenamiems klausimams	Vertinamai gebėjimai pateikti pasirinkto kalbos aspekto teorinį pamatą, pasirinktu aspektu aptarti lietuvių ir studijuojamą kalbą, pateikti pavyzdžių, juos analizuoti, vertinti, apibendrinti. 3 – išsamus pranešimas, neviršijantis reglamento, mokamai panaudotos skaidrės, 2 – išsamus neviršijantis reglamento pranešimas be skaidrių, 1,5 – neišsamus pranešimas su skaidrėmis, 1 – neišsamus pranešimas be skaidrių.
Dalyvavimas paskaitose ir seminaruose, užduočių atlikimas	20	Semestro pabaiga	Pasirengimas, gebėjimas dalyvauti diskusijose aktyvumas, gebėjimas pateikti probleminių pastabų, gebėjimas atlikti nedideles tiriamojo pobūdžio užduotis.
Rengiant pranešimą ir / ar rašto darbą, galioja akademinio sąžiningumo ir etiško darbo su GDI principai (žr. Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Generatyvinio dirbtinio intelekto naudojimo gaires). Jeigu rengdamas (-a) pranešimą ir / ar rašydamas (-a) rašto darbą studentas (-ė) naudojo GDI, tai pristatydamas (-a) pranešimą arba rašto darbą, tekste privalo aiškiai nurodyti, kaip, kokiems tikslams GDI buvo naudotas. Vertindamas pranešimą ir / ar rašto darbą, dėstytojas turi teisę žodžiu ir / arba raštu patikrinti studento (-ės) darbo autorystę. Studentui (-ei) negebant paaiškinti savo pranešimo turinio arba rašto darbo teksto, negebant atsakyti į su pateiktu pranešimu ar tekstu susijusius konkrečius klausimus, galima darbą laikyti parengtu nesąžiningai.			

Autorius	**Leidimo metai**	**Pavadinimas**	**Periodinio leidinio Nr. / tomas**	**Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda**
Privaloma literatūra				
1. V. Ambrazas (red.)	1994; 2005	*Dabartinės lietuvių kalbos gramatika*		Vilnius: MELI
2. V. Ambrazas (red.)	1997; 2006	*Lithuanian Grammar*		Vilnius: Baltos lankos
3. V. Ambrazas (red.)	2008	*Lietuvių kalbos enciklopedija*		Vilnius: MELI

4. A. Judžentis	2012	***Lietuvių kalbos gramatinės kategorijos***		Vilnius: VU l-kla
5. A. Holvoet, A. Judžentis (red.)	2003	*Sintaksinių ryšių tyrimai*		Vilnius: LKI l-kla
6. E. Jakaitienė	2009	*Leksikologija*		Vilnius: VU l-kla
7. Z. Zinkevičius	1984	*Lietuvių kalbos istorija* 1: *Lietuvių kalbos kilmė*		Vilnius: Mokslas
8. B. Stundžia	2014	*The Lithuanian Language: Distinctive Features, Past and Present*		Vilnius: MELC
Papildoma literatūra				
A. Girdenis, V. Karosienė	2010	*Bendrinės lietuvių kalbos statistinė struktūra: Fonologijos dalykai*		Vilnius: VU l-kla
A. Girdenis	2003 2014	*Teoriniai lietuvių fonologijos pagrindai Theoretical Foundations of Lithuanian Phonology*	http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2014__Theoretical_Foundations_of_Lithuanian_Phonology.pdf	Vilnius: MELI; Eugrimas
B. Stundžia	2009; 2014	*Bendrinės lietuvių kalbos akcentologija*	http://www.esparama.lt/es_parama_pletra/failai/ESFproduktai/2014_Bendrines_lietuviu_kalbos_akcentologija.pdf	Vilnius: VU lkla; Eugrimas
A. Paulauskienė	1979	*Gramatinės lietuvių kalbos veiksmažodžio kategorijos*		Vilnius: Mokslas
A. Paulauskienė	1989	*Gramatinės lietuvių kalbos vardažodžių kategorijos*		Vilnius: Mokslas
O. Poliakovas	2008	*Pasaulis ir lietuvių kalba*		Vilnius: Enciklopedija
V. Urbutis	1978; 2009	*Žodžių darybos teorija*		Vilnius: Mokslas, MELI
G. Čepaitienė	2007	*Lietuvių kalbos etiketas: Semantika ir pragmatika*		Vilnius: ŠU
G. M. Green	1996	Pragmatics and Natural Language Understanding		Lawrence Erlbaum Associates,
G. Yule	1996	Pragmatics		Oxford University Press
A. Piročkinas	2016	*Lietuvių kalbos savitumas. Lietuvių kalbos gretinimas su giminiškomis kalbomis*		Vilnius: Margi raštai
		The World Atlas of Language Structures	http://wals.info	

ATNAUJINTA: 2026 m. spalio 27 d.